

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/61/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816214199
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3816214199.1

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. S., nar. X.X.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka nebohá I., zomr. X.X.XXXX, a otec Q. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., Š. I. XXX/X, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, na návrh navrhovateľky: O. N., nar. XX.X.XXXX, bytom M., Š. I. XX/XX, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd malol. A. S., nar. X.X.XXXX, z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky O. N., nar. XX.X.XXXX.

II. Súd u r č u j e vyživovaciú povinnosť otca voči malol. A. S., nar. X.X.XXXX, v sume 150,- eur mesačne, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred, do rúk navrhovateľky, s účinnosťou od 22.10.2016.

III. Zameškané výživné za obdobie od 22.10.2016 do vyhlásenia rozhodnutia v sume 498,40 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, spolu s bežným výživným, s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozhodnutia až do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

IV. Navrhovateľka je p o v i n á osobne sa o malol. Victoriu starať, vychovávať ju, zabezpečovať jej každodenné potreby, spravovať jej veci tak, aby neutpela žiadnu ujmu na svojich majetkových právach a o p r á v n e n á zastupovať dieťa v bežných veciach, preberať výživné od otca, sirotsky dôchodok po matke, prípadne podať návrh na určenie alebo vymáhanie výživného a spravovať majetok dieťaťa v bežných veciach. V prípade nesúladu rozhodnutia zákonného zástupcu maloletej v podstatných veciach so záujmami dieťaťa, je navrhovateľka o p r á v n e n á obrátiť sa na súd na preskúmanie tohto rozhodnutia.

V. Súd návrh otca dieťaťa na úpravu styku s malol. A. z a m i e t a .

VI. Súd u k l a d á navrhovateľke raz za dva mesiace, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca, písomne informovať otca dieťaťa o malol. A. S., nar. X.X.XXXX, a to o jej zdravotnom stave, všetkých závažných výchovných problémoch a dlhodobejšej zmene miesta pobytu.

VII. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 26.1.2012 č.k. 13P/492/2011-28 v časti týkajúcej sa osobnej starostlivosti a určenia výživného na malol. A..

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otcovi dieťaťa v sume 150,- eur mesačne, s účinnosťou od 9.9.2016. Návrh zdôvodnila tým, že malol. A. dňa X.X.XXXX zomrela matka, biologický otec je t.č. vo výkone

trestu a o dieťa sa od narodenia nestaral. Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/49/2016 bolo dieťa neodkladným opatrením dočasne zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň jej súd nariadil podať návrh na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka tiež uviedla, že malol. A. s ňou bola aj v predchádzajúcom období v častom osobnom kontakte, jej matke (ktorá bola jej dcérou) pomáhala starať sa o dieťa počas hospitalizácií. S dieťaťom majú vytvorené silné citové puto a maloletá ju i jej partnera vníma ako svojich starých rodičov.

2. Na pojednávaní navrhovateľka dodala, že dieťa v súčasnosti navštevuje materskú školu, v septembri nastupuje do základnej školy. Strava v materskej škole stojí cca 30,- eur mesačne, poplatok za materskú školu je 3,- eurá mesačne. Okrem toho má maloletá bežné výdavky na stravu, oblečenie, obuv a pod.. Uviedla, že malol. A. otca prakticky nepozná. V súvislosti s návrhom otca, aby súd upravil jeho styk s dieťaťom, uviedla, že nesúhlasí, aby sa dieťa s otcom stretávalo, nie je vhodné, aby s maloletou chodili za otcom do väzenia. Dieťa za svojho otca považuje priateľa, s ktorým matka dieťaťa žila do svojej smrti.

3. Otec dieťaťa so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasil. Uviedol, že je od 7.11.2012 vo výkone trestu odňatia slobody; výkon trestu by mu mal skončiť 6.11.2019. Žiadal, aby mu súd vyživovaciu povinnosť znížil, pretože v súčasnosti, hoci je pracovne zaradený, nemá možnosť hradiť výživné v navrhovanej výške. Zároveň žiadal, aby súd upravil aj jeho styk s dieťaťom, pretože maloletá má už 6 rokov a v zariadení pre výkon trestu sú aj miestnosti pre návštevy detí. Uviedol, že nárok na návštevy má asi raz za 3 alebo 4 mesiace. Naposledy bol v kontakte s dcérou asi v lete 2012 alebo ešte predtým tak, že zaklopal na dvere bytu matky dieťaťa, ona mu dcéru ukázala a potom odišiel. Potom už s dieťaťom v kontakte nebol.

4. Kolízny opatrovník navrhol malol. dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko je medzi nimi vytvorený veľmi pekný citový vzťah. Výživné otcovi navrhol upraviť vo výške 150,- eur mesačne s poukazom na to, že súčasnú situáciu si otec privodil sám svojimi konaniami. Styk s otcom navrhol neupraviť, nakoľko otec neprejavoval skutočný záujem o dieťa a ani v súčasnosti sa s dcérou nekontaktuje ani písomne. Súčasne navrhol, aby súd navrhovateľke uložil povinnosť poskytovať otcovi písomne informácie o dieťati raz za dva mesiace.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp.zn. 13P/492/2011 a 15P/49/2016, čestného vyhlásenia W. N., lustrácie v ZVJS, potvrdenia o príjme navrhovateľky, vyjadrenia otca dieťaťa zo dňa 21.11.2016, časti zmluvy o prenájme bytu, dokladu o výške nákladov navrhovateľky v súvislosti s bývaním, potvrdenia o príjme partnera navrhovateľky, dokladov o výške výdavkov maloletej, potvrdenia o príjme otca dieťaťa, správy materskej školy, rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 2T/157/2013-356 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 2To/113/2014-407, oznámenia ODI OR PZ v Prievidzi, správy o šetrení pomerov v rodine malol. dieťaťa, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26.1.2012 č.k. 13P/492/2011-28 bolo manželstvo rodičov malol. A. rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola malol. A. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu dieťaťa sumou 150,- eur mesačne, počnúc dňom 18.6.2012. Styk otca s dieťaťom upravený nebol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.6.2012. V tom čase bola matka dieťaťa na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok v sume 190,10 eur mesačne. Malol. Victoria mala 1 a pol roka. Otec dieťaťa bol nezamestnaný, mal nastúpiť do práce v Českej republike. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť len k malol. A..

7. Dňa X.X.XXXX matka malol. dieťaťa zomrela. Uznesením zo dňa 26.9.2016 č.k. 15P/49/2016-29, v spojení s opravným uznesením zo dňa 3.10.2016 č.k. 15P/49/2016-31, bolo tunajším súdom nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd nariadil, aby bola maloletá dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke O. N., ktorej súd zároveň nariadil, aby do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia podala návrh na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.10.2016. Malol. Victoria v súčasnosti žije v domácnosti s navrhovateľkou a jej partnerom W. N., má k dispozícii samostatnú izbu. Navštevuje materskú školu, kde podľa oznámenia materskej školy sa hradí poplatok na režiú jedálne v sume 3,- eurá mesačne, celodenná strava sa hradí v sume 1,27 eura, poplatok za triedny fond je v sume 4,- eurá mesačne a príspevok ZRPŠ je vo výške 10,- eur polročne. Okrem toho má dieťa bežné výdavky na stravu, oblečenie,

obuv, hygienické potreby a pod.. Z výpovede otca a navrhovateľky v konaní bolo zistené, že otec bol s maloletou v kontakte naposledy v lete v roku 2012, dieťa otca prakticky nepozná, otec sa s dieťaťom nekontaktuje ani písomnou formou.

8. Navrhovateľka je starou matkou dieťaťa zo strany matky. Je invalidnou dôchodkyňou, poberá dôchodok v sume 334,80 eur. Žije s partnerom, ktorý je zamestnaný, dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok 407,06 eur a je poberateľom starobného dôchodku. Za nájom bytu hradia sumu 387,- eur mesačne, poplatok za elektriku je 30,- eur mesačne. Medzi navrhovateľkou, jej partnerom a malol. A. je vytvorený silný citový vzťah; zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že dieťa navrhovateľku a jej partnera niekedy oslovuje „mamina“ a „ocino“.

9. Otec dieťaťa je od 7.11.2012 vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mu mal skončiť dňa 7.11.2019. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.10.2014 č.k. 2T/157/2013-356 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 29.1.2015 č.k. 2To/113/2014-407 vyplýva, že otec dieťaťa bol uznaný vinným zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 2 písm. b) Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov nepodmienečne a bol mu zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Prievidza sp.zn. 2T/43/2013 zo dňa 3.3.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 27.5.2014 č.k. 23To/49/2014 a výrok o treste rozsudku Okresného súdu Prievidza sp.zn. 3T/33/2013 zo dňa 20.11.2013. Uvedenými rozhodnutiami bol otec dieťaťa odsúdený pre zločin lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 180 ods. 1, 2 písm. b), c) Tr. zákona a prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Tr. zákona. Otec dieťaťa je v súčasnosti pracovne zaradený, podľa správy ÚVTOS ľava dosiahol za obdobie od októbra 2015 do októbra 2016 čistú odmenu celkom 239,17 eur. Vyživovaciu povinnosť má len voči malol. A.. Otec nie vlastníkom žiadneho nehnuteľného majetku a ani motorového vozidla. Z výpovede otca v konaní vyplynulo, že s malol. A. nie je od leta 2012 v žiadnom kontakte.

10. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z.), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11. Podľa § 45 ods. 2, 3 a 7 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

12. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

13. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné upraviť pomery malol. dieťaťa. V konaní bolo preukázané, že matka dieťaťa zomrela, otec sa nachádza vo

výkone trestu, a teda nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa. Maloletá je v súčasnosti neodkladným opatrením dočasne zverená do náhradnej starostlivosti navrhovateľky. Bolo zistené, že medzi navrhovateľkou a malol. A. je vytvorený silný citový vzťah, maloletá má vytvorený citový vzťah aj k partnerovi navrhovateľky. V domácnosti navrhovateľky má dieťa vytvorené vhodné podmienky, v starostlivosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky. Partner navrhovateľky súhlasí s tým, aby dieťa žilo s nimi v spoločnej domácnosti a aj otec dieťaťa nemal námietky voči tomu, aby maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Bolo tiež zistené, že navrhovateľka spĺňa predpoklady k tomu, aby dieťa mohlo byť zverené do jej starostlivosti v zmysle ust. § 45 Zákona o rodine. Súd preto rozhodol tak, že dieťa zveril do náhradnej starostlivosti navrhovateľky, ktorej zároveň vymedzil práva a povinnosti k malol. dieťaťu.

14. Súd zároveň rozhodol o výške vyživovacej povinnosti otca voči dieťaťu. Pri rozhodovaní súd zohľadnil vek a odôvodnené potreby malol. dieťaťa, ako aj možnosti a schopnosti otca. Otec dieťaťa je vo výkone trestu pracovne zaradený, dosahuje priemernú mesačnú odmenu vo výške 17,93 eur. Vyživovaciu povinnosť má len voči malol. A.. Súd však prihliadol k tomu, že v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bol otec nezamestnaný, nemal žiaden príjem, od nasledujúceho mesiaca sa mal zamestnať a dobrovoľne súhlasil s vyživovacou povinnosťou v sume 150,- eur mesačne. Po nástupe do výkonu trestu otec žiadal o zníženie výživného, avšak v konaní sp.zn. 10P/14/2013 súd jeho návrh zamietol s odôvodnením, že finančná situácia otca dieťaťa sa zhoršila jeho zavinením, pretože sa vo väzbe nachádza pre násilnú trestnú činnosť a zmena pomerov na jeho strane vznikla výlučne jeho zavinením, čo nemôže ísť na ťarchu dieťaťa. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že pokiaľ sa rodič svojím úmyselným konaním, pre ktoré bol odsúdený k trestu odňatia slobody, zbavil objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči malol. dieťaťu, nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu dieťaťa. Táto situácia na strane otca trvá aj naďalej, preto súd nevidel dôvod, pre ktorý by malo dôjsť k zmene úpravy výživného v neprospech dieťaťa. Okrem toho maloletá je už staršia, navštevuje predškolskú výchovu a od septembra nastúpi do 1. ročníka základnej školy, v súvislosti s čím jej výdavky podstatne vzrastú. Vzhľadom k tomu súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť na malol. A. vo výške 150,- eur mesačne, s účinnosťou od 22.10.2016, t.j. od právoplatnosti neodkladného opatrenia tunajšieho súdu vydaného v konaní 15P/49/2016, ktorým bola maloletá zverená dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Súd v danom prípade začiatok vyživovacej povinnosti určil v súlade s R 4/1987. Otec bol zaviazaný výživné hradiť do rúk navrhovateľky podľa ust. § 45 ods. 8 veta druhá Zákona o rodine.

15. Zároveň bolo rozhodnuté aj o zameškanom výživnom za obdobie od 22.10.2016 do vyhlásenia rozsudku vo výške 498,40 eur. Uvedená suma predstavuje výživné po 150,- eur za mesiace november 2016 až január 2017 a alikvótnu časť výživného za obdobie od 22.10.2016 do 31.10.2016 v sume 48,40 eur (150,- eur : 31 dní = 4,84 eur na deň; 10 dní x 4,84 eur = 48,40 eur). Zameškané výživné súd otcovi povolil splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10,- eur s tým, že neuhradením čo len jednej splátky riadne a včas sa stane splatnou celá neuhradená suma dlžného výživného naraz.

16. Otec dieťaťa sa v konaní domáhal aj úpravy styku s malol. Victoriou. Styk s dieťaťom by sa mal realizovať raz za 3 alebo 4 mesiace v priestoroch Ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Navrhovateľka s úpravou styku nesúhlasila. V konaní bolo zistené, že otec nie je s maloletou v žiadnom kontakte už od leta 2012, v tom čase malo dieťa necelé dva roky. Aj v predchádzajúcom období otec o dieťa neprejavoval vážny záujem a vôbec si neplnil vyživovaciu povinnosť voči dcére. Vyplýva to z rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 9.10.2013 č.k. 9P/52/2013-24. V súčasnosti je situácia taká, že dieťa otca nepozná, nemá k nemu žiaden vzťah, otec je pre maloletú neznámou osobou. Súd preto nepovažuje za vhodné, aby k nadväzovaniu kontaktu otca s dieťaťom začalo dochádzať v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody. Úprava styku otca s dieťaťom za týchto okolností by podľa názoru súdu neprimerane zasahovala do práva dieťaťa na zdravý a nerušený vývin. Preto súd rozhodol tak, že návrh otca na úpravu styku s maloletou zamietol.

17. Otec dieťaťa však má nepochybne právo na informácie o malol. dieťati. Vzťahy medzi navrhovateľkou a otcom dieťaťa sú narušené, čo vyplýva aj z vyjadrení navrhovateľky v konaní. Vzhľadom k tomu, že otec prejavil záujem o kontakt s dieťaťom, súd uložil navrhovateľke, aby otca písomne informovala o malol. A. v dvojmesačných intervaloch, a to o jej zdravotnom stave, všetkých závažných výchovných problémoch, ako aj o dlhodobejšej zmene miesta pobytu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach (§ 355 ods.2 CSP v spojení s 59 ods. 1 CMP a § 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP a v § 62 ods. 1 CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.